

Til Statsminister Mette Frederiksen
Statsministeriet, Prins Jørgens Gård 11
1218 København K., Danmark
Sendt til stm@stm.dk

13. december 2021
København, Danmark

Kære Statsminister Mette Frederiksen

Forud for mødet i Det Europæiske Råd den 16.-17. december, hvor det sjette topmøde mellem den Europæiske Union (EU) og den Afrikanske Union (AU) er på dagsordenen, ønsker CONCORD, den europæiske føderation af udviklings-NGO'er, og Globalt Fokus, den danske platform for civilsamfundsorganisationer der engagerer sig i globale udviklings-, miljø- og humanitære aktiviteter, at gøre opmærksom på en række prioriteter vi i civilsamfundet ser som centrale for partnerskabet.

Et EU-AU topmøde med fokus på bæredygtighed, demokrati og rettigheder

I øjeblikket står Europa og Afrika over for en række kriser: Klima- og biodiversitetskrisen, angreb på basale menneskerettigheder, demokrati og civilsamfundets råderum og endelig coronavirus-pandemien og dens vidtrækkende sociale og økonomiske konsekvenser. Disse udfordringer understreger behovet for et partnerskab mellem EU og AU der fokuserer på bæredygtighed, demokrati og rettigheder med mennesket i centrum ('people-centred approach'). Der er især tre områder, hvor vi håber at se et stærkt og ligeværdigt partnerskab mellem EU og AU.

Klima-robusthed og grøn omstilling

Afrika er et af de kontinenter, der er allerværst påvirket af klimaforandringerne. Derfor er det essentielt at samarbejdet mellem EU og AU sikrer, at de afrikanske lande bliver mere robuste over for klimaforandringer. I praksis betaler de afrikanske lande en klimaregning i form af bl.a. ekstrem tørke, oversvømmelser, forandrede landbrugsforhold og heraf afledt migration, en regning der skyldes overforbruget på den nordlige halvkugle. Denne uretfærdighed placerer i høj grad et ansvar hos EU for at tænke langsigtet og forebyggende og arbejde for at skabe en klima-robusthed, der kan sikre kontinentet mod nuværende og fremtidige kriser. Hvis målet med afrikanske partnerskaber er at sikre værdige og bæredygtige afrikanske liv, er det ikke nok at eksportere og anlægge danske solcelleanlæg og vindmølleparker. Både Danmark og EU skal have rettighedsbaseret klimatilpasning og forebyggende indsatser helt i centrum i udviklingspartnerskaberne. Og både Danmark og EU skal sikre finansiering til de tab og skader, som mange afrikanske lande allerede oplever på grund af klimakrisen.

Menneskerettigheder som fundament

Et EU-AU partnerskab bør have FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder som fundament. Alle mennesker er født frie og lige i værdighed og har krav på alle de rettigheder og friheder, som nævnes i erklæringen, og det bør Danmark og EU understrege med dette partnerskab. Det er afgørende netop nu, fordi vi på begge kontinenter kan konstatere en tendens henimod autoritære regimer og en tilbagevenden til ét-parti-lignende styre, mens demokratiet, civilsamfundets råderum og den

folkelige deltagelse hænger i en tynd tråd. Desuden ser vi med bekymring på, hvordan EU's eget arbejde med migration i højere og højere grad overser den rettighedsbaserede tilgang. Med Danmarks kandidatur til FN's Sikkerhedsråd i 2025-26 skal Danmark være bannerfører på menneskerettighedserklæringen og de andre FN-konventioner i både eget og EU's samarbejde med andre lande på tværs af politikområder. Et stærkt EU-AU partnerskab bygget på det regelbaserede internationale system er afgørende i dette arbejde.

Meningsfuld inddragelse af civilsamfundet

Gennem den løbende dialog med EU-institutioner og afrikanske civilsamfundspartnere i rammerne af EU-AU partnerskabet, har vi som civilsamfund vedvarende argumenteret for vigtigheden af et partnerskab baseret på bæredygtighed, demokrati og rettigheder med mennesket i centrum. Et centralt element i at opnå dette, er en meningsfuld civilsamfundsdialog. Danmark har under den nuværende regering taget førertrøjen når det omhandler civilsamfundets inddragelse i internationale processer. Det håber vi, at Danmark vil fortsætte med i forbindelse med både EU-AU topmødet og i det videre partnerskab. EU og AU's udenrigsministre erklærede efter ministermødet i Kigali, at de ville sikre aktiv deltagelse og inddragelse af civilsamfundet i topmødet, men indtil videre har EU-lederne og de afrikanske ledere hverken formået at sikre inklusion af civilsamfundet i forberedelserne til EU-AU-topmødet, eller indtænkt dem som part i selve implementeringen af partnerskabet.

Vi håber derfor at Statsministeren vil drage fordel af Danmarks stærke position omkring civilsamfundets inklusion og løfte dette emne på højeste niveau. Inddragelsen bør ske ved at de EU-institutioner, tjenester og medlemsstater, der er involveret i forberedelsen af EU-AU-topmødet, i god tid inden topmødet afholder formelle konsultationer med de europæiske og afrikanske civilsamfundsorganisationer, så de kan bidrage til forberedelserne af topmødet og dets resultater. Da arbejdet i Det Europæiske Råd føder ind i politiske processer forud for EU-AU-topmødet, er det afgørende, at meningsfuld inddragelse af civilsamfundet bliver et centralt aspekt i de rådskonklusioner, der skal vedtages til mødet den 16. december. Danmark spiller en central rolle i at opnå dette.

Tak for din opmærksomhed.

Med venlig hilsen

Rasmus Stuhr Jakobsen
Formand for Globalt Fokus

CC: Udenrigsministeriet